

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor
Félévre — — — — — 4 "
Negyedévre — — — — — 2 "
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Mulierem fortem!

Irtá: S. F.
V.

Pasztoráció.

10. Láttuk, hogy az anyák ölei, a családi szentélyek mennyire tele vannak mérges csirákkal! S tudjuk azt is, hogy a családi tűzhelyek hamvasodó parázsai különösen a mai frontok mögött mekkora veszedelem a társadalomra, a nemzetre!

„Szerencsések vagytok ti papok, mert az a hivatástok, hogy folytonosan hirdethetitek a nagy gondolatokat és isteni erőket adhattok az embereknek. A ti munkátok a legnagyobb és legmardandóbb kulturmunka!” — hangoztatja egy német író. (Kerer.)

Mintia az Úr is fejtük feletti e destructiv áramok elvágására megismételné szavait: „Ecce constitui te super gentes et super regna, ut evellas et destruas, et aedifices et plantes!” (Jerem. I. 10.) — „clama ne cesses, quasi tuba et alta vocem tuam et annuntia populo meo scelera eorum!” (Iz. 58.) — „exi cito! compelle intrare, ut impleatur domus mea!” (Luc. XIV. 21, 23.)

A lelkek alakításait a papok kezébe tette le az Isten! „Der Priester ist der Schatzmeister der ewigen Idee des Schöpfers, er ist der Depositär der ewigen Glückseligkeit der Menschheit!”

(A. Królicki — J. von Bielicki.) És ha ez így van, pedig így van, akkor csakis mi lehetünk minden idő lelki krízisének a kisegítői! Mi, akik harcban állunk „pro aris”, az oltárok diadaláért, „pro focus” is, tehát a családi tűzhelyek megtisztítására, felmérésére is a legtöbbet tehetünk!

a.) *Katekézis.*

11. Igen jól tudjuk azt, hogy a leánygyermek lelke sokkal fogékonyabb, mint a fiúé és pedig azért, mert megérzéseiben sokkal később, sokkal jóságosabb. A fiúval szemben mindig nehezebb az igazán szép és meleg katekézis hangjára szert tenni. Én legalább így tapasztaltam. Az a kis leányka sokkal melegebb szemmel nézi a „szépeket mondogató” Tisztelendő urat. Itt van a magyarázata annak, hogy a jó katechéta ügyes kezének nyoma sokkal mélyebben marad e lelkekben vissza. A „Tisztelendő úr” emlékét is sokkal inkább megőrzik mint a fiúk. A kis leány-lelkek tehát mindig később a jó és szép szavak megszívlelésére! S mit akarok ebből kihozni?

Vallásos nőket, jó anyákat akarunk? akkor ezeknek kidolgozásán most fáradozunk. Keressük ezer féle módját annak, hogy az a kis lélek a maga szépségeiben óráról-óra kisímitottabb legyen. Ne legyünk durvák, mogorvák!

Munkálkodásunk legyen *positív*. Kedveltessük meg vallásunk népségeit.

A jó Isten a maga gondviselésében, az imádságot, a szép templomot. Vessük puha szívükbe a parancsokat. Fejtegetésüknél jól vigyázzunk arra, hogy ne csak megértsenek, de beszédeinkben meg is érezzenek. Az értelmi és az érzelmi momentumok (főképp leányoknál) szerencséskezű összehozása indítja meg az akaratot. „Tria sunt item, quae praestare debeat orator, ut doceat, delectet, moveat!” (Quintilianus.) Ez a katechétikának is alaptörvénye! Mit mond a szentírás is? — „estote autem factores verbi (Isten igéje!) et non auditores tantum!” (Jacobus I. 22.) S a katechéta mind ezt hogyan érheti el? Ha a hitoktatást nem „immet-ámmal”, nem egy óra továbbtatásával, nem úgy mint *aki* „tantum verba sectatur” (Prov. XIX. 7.) — tehát, aki csak szalmázik, — hanem komoly összeszedettséggel és lélekkel végzi! . . .

Pedig hányan vannak, akik az utóbbi nélkül végzik s így a család esetleges csúszamlásainak nem megállítható, hanem elősegítői.

Festegetéseink legyenek megragadók. Így hinthetünk el már az iskolában olyan magot, amely annak idején a családban bojtortján helyett virágot hoz!

12. Amennyire lehet keressünk az egyes növendékeink szüleiével összekötést, hogy hitoktatási építgetésünk a család munkájába szépen bekapcsolód-

A koldus hős.

Pál Dénes.

II.

Az idő telt. Épen akkor, midőn a család nem is gondolta, belépett a megöszült rokkant katona, a család támasza. Az anya örömeiben felsikoltott: Ferenc, édes Ferenc! Megölelte, szorosan magához kapcsolta a férfit. Úgy tartotta hosszasan, sokáig. A gyermekek is belekapaszkodtak lábaiba, átölelték, csókolták s meghatottan dadogták: „Édes apánk, édes apánk!” Hanem mikor az asszony elengedte, szemrehányólag nézett férje ura szemében: „Én úgy-e hogy magamhoz öleltelek, szorítottalak, de te nem. Nem éreztem öleléseidet, nem vettem észre szorításod. Ha nehez munkából jöttél, megsímogattad durva tenyereddal apró jószágaid, de most nem. Lám hogy várják. Talán haragszol?”

Oh csalódások, csalódása!” Lerázta magáról az öreg honvéd megviselt mentjét s bus szemmel tekint két vállára: Nincsenek meg a karok mivel ölelje, a kezek mivel simogasson.

A viszontlátás örömeibe belevegyült a gond, a fájdalom s a jövő aggodalma.

Az idő elforgott, a napok elmultak. Kovács Ferencben mindenki tisztelte a hőst. Ápolgatta s minden szükségességgel ellátta a falú társadalmát. Aztán mert minden mulandó, hát a Kovács Ferenc hőstettei is kezdettek vele és családjával együtt feledésbe menni. A segítség, a pártolás, a gyámoltás kezdett kimaradni. A könyörületes szívek megszűntek. A történelmi nagy győzelmek egyes végrehajtóival megszűnt az élő megemlékezés. A hősnék családja teljesen magára maradt. A két érem tulajdonosának családja télen éhezett-fázott, nyáron nélkülözött. Mert volt ugyan csa-

ládapa, de nem volt kenyérkereső, legfeljebb a család megszaporodott egy kész-tartóval, egy tehetetlen gyermekkel.

A gyermekek kenyérért sírnak, az anyát a sok gond ágyhoz köti. Senki sem tud, vagy akar tudni róluk. Mit tegyek. Busult a nyomorék hős. Egyik vasárnapon, talán épen bucsú volt, előszedette harcban megviselt bluzát. Kiporoltatta. Aztán megvizsgálta hajtókáján a csillagokat. Keserűen nézegette végig két vitézségi érmét. Két érem két karért. Fejére nyomatta sipháját, magára gomboltatta bluzát. Nyakába akasztotta madzaggal a család régi cserépcsoprát. A feleség csak sírt, jajgatott a szenvedések terhe alatt, a gyermekek csak tovább sirtak a kenyérért. Hogyan? Honnan? Ezeknek kenyér kell, feleségének patika. Megalázott emberi érzéssel és lehajtott fővel állott kapuja előtt. A nyomor csak utána kiabált kicsiny gyermekei

Oberbauer A. utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.

A legjobb hírnévnek örvendő és legrögibb egyházi szerek ruhák, zászlók, stb. gyára — Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

jék. Ha a családban látunk a gyermek lelke elé vetődő akadályokat, finom prudenciával szedjük el azokat. Így marad fenn az a kötelék, amely szép lelkű lányokat nevel „pro aris et focis!” Akik gyónásukban is szívesen gyomlálgatják ki szívükből a „burjánás” kiütéseket, mert megszerették annak idején az erények virágos kertjét! Akik akkor, mikor a jó Isten az anyaság virágszálat kezükbe juttatta, gyermekeikben is e megismert szép élet gyönyörűségeit öntögetik! Sőt férjeikbe is!

Ilyen formán tudunk csakis olyan anyákhöz jutni, akik a nemzet kulturáját kiszínesítik, nem pedig beméregzik!

STEINHAUER FERENCZ.

1860—1916.

Sújtó árszaság nehezedett az erzsébetvárosi örmény szertartású hitközségre. A f. évi januári földrengés óta szép temploma bezárva, érdemes fögondnoka gyengélkedő, kántora beteg — végre jött a legfiádalmasabb csapás — általánosan szeretett lelkipásztorra Steinhauer Ferenc f. hó 3.-án reggel nemes lelkét Teremtőjének visszaadta.

Szép pályát futott meg, mert élete küzdelem volt. 1860-ban született Erzsébetvárosban 1883-ban. Először Szászrégenben, később Segesvárt káplánkodik. A sok nyelvű, széptudású, kedves módorú lekiatyát mindenfelé szerették. Segesvárról Csertés-Hondolra került, adminisztrátornak. Itt működött 7 évig.

Élt papságának és iskolájának, mert mint rendes tanító úgy működött ott.

Mikor Markovich Jakab után Erzsébetvárosban a latin szert. lelkészi állás megüresedik, haza kéri őt a városiak. Boldogult Ávédik főesperes is ezt akarta. Közel 2 évtizedig járadozik e nehézség plebánián, robotol mint szegény pap és nyomorúságos fizetésű fögimmáziumi hitoktató. Küzd és türelmes. 1909-ben ker. esperes. Ugyan ebben az évben nyeri meg a jobb javadalmazású örm. szert. plebániát. 1913-ban ker. főesperes Élete ja-

ajkáról: „Édes apánk csak egy darab kenyeret.”

A megalázott hős íelemelte fejét és büszkén gondolt a hadban viselt dolgaira.

Miért piruljak? Azért, hogy míg az én vérem hullásának árán megvédtem hazám sérthetlenségét, előmozdítottam gazdagodását, addig én nyomorba estem. Valjon nem azoknak kell-e pirulniok, kiktől most kérnem kell, mert egy hős családjának csendes és hallgatag nyomorát nem akarják észrevenni?

Határozott léptekkel tartott a templom felé. Bátor és büszke vala. Hadd legyen hát hangos a nyomorom. Adjatok a nyomorék hősnek, adjatok nyomorgó családjának. Mondogatta. A cserépsupor csörgött a belehulló alamizsnától, de hányan elhaladtak előtte annyian pirultak el.

Következő vasárnap nem állott ott. Kovács Ferenc a hős rokkant. Felébredt a község lelkiismerete. Nem akart a hősből koldust csinálni.

vát itt élte át. Őt e város ismerte — szerette. Szeretreméltósága koronázta minden tulajdonságát a szelid jó lelkű papnak.

Isten legyen jutalma szeretett jólelkű főesperesünknek, papstvéruinknek!

Alfalu harangjai.

Együttesen, utoljára augusztus hó 2-án délután 5 órakor szóltak.

Nem volt szentmise. Nem is lehetett. Semmi ájtatosság. Nem hívtak senkit! . . .

Temetés sem volt. És mégis szólottak! Szólottak mind ahányan csak voltak!

Nem hívtak esnkit. — mégis sokan jöttek. Nem úgy mint máskor: a templomfelé tartó vasárnapias arccal, könnyű lélekkel, hanem könnyekkel teli szemekkel!

Nem volt halott és ök mégis sírtak, zokogtak! Alfalu lelkei észrevették, hogy a méltóságos esperes úr után a harangok is bucsúznak. Ezért szólaltak meg. Ezért sírnak össze még egyszer utoljára ily keservesen!

Sírtak! Zokogtak! Aztán elhallgattak! Bucsúzásuk után leszedték őket. Most a legnagyobb maradt egyedül! Többi társai virágtól övezve csatatér felé indultak. Szegényeket jámbor jó lelkek reszkető kezekkel könnyezve koszorúzták meg:

— Oh mennyire hívtatok minket! Isten veletek! Igen! Könnyezve, amint délelőtt a védképen eltávozott méltóságos esperes úr kocsját is.

Az öreg nagy harang egyedül van. Eddig páratlan fenséges hangja mindig csak a íelemelőt, az ünnepiest, a magasztosat hangoztatta. Most csak sírni, keseregni tud!

Eddig vigasztalt. Imára szólított. Most lia vigasztal s imára hív is a szomorúság, bánat, fájdalom tónusán szólal meg!

Síratja társait! Aggódik, hogy vajjon mi is lesz velük a tüzes fronton, ahol majd ágyús öltözötben soroknak fel? . . . Vajjon gyöznék-e? Visszakerülnek-e? Vajjon diadalmasan? Vagy talán elesnek . . . s sírjuk nekik is a csatatér lesz?

Az alfalvi harang egyedül szól hozzánk: reggel is, délben is, este is. Mindenkor! s mindig csak egyerül. Vigasztalni nem tud. Alig szólal meg, lelkünk reá keseredik.

Jó esperes úr, utánad a harangok is elhagyták híveidet. Nem is gondolod mennyi a sírás uton-utfelén. Drága jó papunk, drága harangjaink, egy napon így elhagytatok minket!

Gondolj erre felé síró híveidre, amikor Fehérváron fejed fölé készülődik az est. Legalább ekkor jöjjön vissza közénk íeledhetetlen jó lelked! Árván maradt nagy harangunk mellett lelkünk így talán könnyebbé lesz.

Alfalu csillagos, csendes ege alatt Mária-harangszónál könnyes az ima:

Ave Maria!

Üdvözlégy Mária!

Könnyes ímankhöz árva nagy harangunk fájon, keserűn hozza bűga:

Magyarországról, édes hazánkról, Ne íeledkezzél el szegény magyarokról!

Jó esperes úr! — jöjj vissza közénk. Árván hagyott híveid mindegyike éreted és a szép harangokért úgy kesereg! Síra nagy harang is! Vigasztald meg! . . . S. F.

H I R E K.

— **Ö felsége születésnapja a harctéren.**
A magyar Vöröskereszt vállalkozott arra, hogy a hadvezetőséggel egyetértőleg Ö felsége születésnapján a magyar csapatoknak bőséges szeretet-adományokat juttat a harctérré.

Az itthon maradtok szerető gondoskodását leginkább úgy lehet megvalósítani, ha a katonáknak szánt adományokat postatakarék útján a Vöröskereszthez juttatják, mely aztán a szeretet-csomagokat beszerzi és a csapatokhoz továbbítja. Azt hisszük, hogy Öfelségének sem adhatunk kedvesebb ajándékot, mintha a mások szokásos kivilágítás költségeit megtoldjuk még egy pár fillérrel és az egészet a fronton küzdő katonák javára fordítjuk.

— **Aage Madelung Fogarason.** F. hó 2.-án Fogarasnak érdekes vendége volt. Aage Madelung, a „Berliner Tageblatt” tudósítója erdélyi körútjában ide is ellátogatott. Széll József főispán, aki vendégül látta, alkalmat adott hazánk lelkes barátjának arra is, hogy a népet saját otthonában megismerje, amennyiben kirándultak Bethlenbe és ott betértek több gazda házába. A tudós dán elragadtatva nyilatkozott a magyar népről és abbéli meggyőződésének adott kifejezést, hogy hazánkra nagy jövő vár. Azt is jól esett hallanunk, hogy végleges győzelmünket bizton reméli.

— **Szent István napja a hősök árváié.**
Ezzel a jelszóval fordul a hadsegélyző hivatal az ország lakosságához, hogy Szt. István első magyar király ünnepén a templomokban kitett perselyekbe juttassák az árváknak szánt adományait.

A begyűlt összegeket a fötiszt. pleb. urak szíveskedjenek a püspöki hivatalba beküldeni, jelezve az utalvány szelén, hogy minő célra szolgál a pénzküldemény.

— **Romániától tartanak** a kislelkek és unos untalan félre verik a hirharangot, hogy így meg amúgy. Azt hisszük, hogy Romániának elég volt a két évi háborús tapasztalat és különösen a háborús nyereség, semhogy kockára tenné eddig gyűjtött vagyonát. A semlegesek között csak Amerikának használt olyan jól még a háború, mint Romániának és az oláh népet úgy ismerjük, hogy inkább megelégszik a drága de biztos haszonnal, mint az olcsó de kétes dicsőséggel.

— **Vasuti összeütközés** volt augusztus 6.-án Soborsin és Marosillye között. Az aradi személyvonat befutott egy tehervonathoz. A mozdonyvezető súlyosan megsebesült, az anyagi kár jelentékeny; emberéletben — értesülésünk szerint nem esett kár.

— **Bűnösökre rájár a rud.** A kolozvári honvéd hadosztály bíróság e hó 3.-án két íelemzési tisztjének és 2 örmesterének íelemmszer szállítások körüli visszaének íelemmszer szállítások körüli visszaélései miatt a bűnügyi fötárgyalást. Élénk megnyugvást keltenek mindenfelé az ily ügyekben hozott íetek, mert megerősítik a független magyar bíróság íránt eddig táplált bizalmunkat.

— **Nyugalmozott tanító** kántori teendők ellátására vállalkozik csekély díjért, esetleg egy magános embernek való szoba és fűtőanyagért. Hol? Megmondja a kiadó-hivatal.

— **A gyulafehérvári cs. és kir. 50. gy. e. önkéntesei és a gyulafehérvári deákok** football csapata a 1916. július 23. napján megtartott mérkőzés alkalmával befolyt 136 K.40 f. a gyulafehérvári Vöröskereszt egyesületnek ajándékozták. Fogadják érte a nemes szívű adakozók az egyesület hálas köszönetét.

Értesítés. A Kovrig Tivadar által alapított szamosújvári örmény kath. árvaleányintézetbe folyó év aug. havában 5. árvaleány fog felvételt, melyre pályázat hirdetik. A pályázatnál következők tartandók szem előtt: Növendékül teljesen árvák és vagyon-talanok vétetnek fel elsősorban és csak másodsorban vétetnek fel félárvák azaz olyanok, kiknek atyjuk vagy anyjuk él, mely esetben az utobbiak előnyvel bírnak. A kérvények a Kovrig Tivadar által alapított szamosújvári örmény kath. árvaleányintézet kezelő bizottságához címezve Bárány Lukács t. kanonok főesperes-plebános urhoz folyó év augusztus 25-ig nyújtandók be és a következő okmányokkal szerelendők fel: 1. keresztlevél; 2. szegénységi bizonyítvány, mely az illetékes örm. kath. lelkész, vagy ilyenek nem léteben az illetékes r. kath. lelkész által is aláírandó; 3. a szülők, vagy az atyának illetve az anyának elhalálozási bizonyítványa; 4. orvosi bizonyítvány; 5. újraoltási bizonyítvány; 6. iskolai bizonyítvány ha esetleg az árva már járt iskolába. Megjegyzendő, hogy az árvaleány intézetbe csak hazai illetőségű örm. kath. szülőktől származott egészen vagyon-talan árvaleányok betöltött 6 éves koruktól, betöltött 12 éves korukig vétetnek fel és pedig elsősorban a Kovrig családból származott vagy azzal rokon, második sorban örmény atyától és örmény anyától és harmadik sorban örmény atyától vagy örmény anyától származott árvaleányok. A felvett árvák mindennemű szükségleteiről az intézet gondoskodik. A hadi árvák a felvételnél, előnyben részesülnek.

C S A R N O K. A bolond.

— A „Magyarországból” vettük át e kis híradást. —

Berlini híres akadémiai festőnek, higgadt, józan öreg úrnak akadt egy magyar tanítványa: L. S. Budapesti fiatal piktor-ember, erdélyi származású, szelíd, törekvő művész, akit annyira foglalkoztatnak a muzsák, hogy napokig szavát sem lehet venni. A nyugodalmas természetű tanár nagyon megszerette a szelíd, jó fiút, gyakran felhívta magához és a saját műtermében foglalkoztatta s néhány hónap mulva L. S. már családtag számba ment, akárhová volt hivatalos a mester, magával vitte. Nemrégiben világhírű szobrász hívta meg a tanárt, diszes, pompás estélyére, az öreg ur meghívatta kedvenc tanítványát is, akit a legnagyobb szeretettel mutatott be az estély kitűnő közönségének. A fiatal piktor szóltan és szerény volt, mint mindig, de végül is csodálatos módon ezen az estén vitába elegyedett.

Azt mondja a híres szobrász:

— Nem lehet rózsaszínű márványhoz

jutni a háború miatt... El vagyunk zárva a világtól...

— Dehogyan nem,— mondja a fiatal festő — nálunk Erdélyben van elég.

— Erdélyben? Ha volna, tudnék róla...

— Egész hegyekkel van.

— Hogy állíthat ilyen képtelenséget?

— Boocsánatot kérek, de annyira nem képtelenség, hogy ott még a vasúti töltések is kavicsá tördelt rózsaszínű márványból vannak építve.

A híres szobrász mosolygott, azután odament a festőtanárhoz és a fülébe sugta:

— Fantasztikusan tud hazudni a te magyar tanítványod.

Az öreg, komoly professzor szegyenkezett és másra terelte a beszélgetést.

Vacsora alatt a finom borokhoz a vendégek az ismert berlini műsavanyú vizet itták, azt mondja az egyik vendég:

— Nagyszerű találmány ez a műsavanyú víz, a feltaláló két millió márkát keresett vele. Megszólal a magyar piktor:

Nálunk a Tátrában és Erdélyben sokkal szénsavasabb természetes ásványvizek folynak patakokban. Ha hasznosítanánk, 20 milliót lehetne szerezni vele pár év alatt:

A vendégek elhűltek erre a merész „hazugságra”, gyanakodva néztek a fiatalemberre, egy szó megjegyzést sem tettek és az öreg professzor kényelmetlenül fészkelődött.

Cseveg tovább a társaság, azt mondja egy úr, hogy Argentiniában új aranymezőket fedeztek fel s az angolok fogják kiaknázni. A magyar festő megszólal:

— Nálunk az Aranyos-folyó homokja tele van arannyal, jó gépekkel milliókat lehetne kimosni belőle.

A társaság elhiült erre az újabb merész kijelentésre, az öreg tanár kedvtelenül rázta a fejét, a híres szobrász a fülébe sugta: — Hiszen ez a te magyarod egészen bolond... Örültségeket beszél.

A festőtánár másnap reggel sietett egy neves berlini elmeorvoshoz:

— Kedves barátom, a kedvenc tanítványom, fiatal magyar piktor,— hisz ismered — megbolondult. Mindig melankólikus volt, de most hazudozási mánia tört ki rajta, valami érthetetlen elfogultság a hazájával szemben.

És kétségbeesve mesélte el, mi történt a híres szobrász estélyén. Az elmeorvosgyász megnyugettatta:

— Majd ellátogatok hozzátok és megvizsgálom a gyereket. Semmi esetre sem aggasztó a baj, légy csak egészen nyugodt...

A professzor aggódó lélekkel, nyugtalanul várta az elmeorvosgyászt, folyton figyelte tanítványát, de nem fedezett fel semmi különösét.

Három nap mulva, jókedvűen nevetve állított be az elmeorvosgyász és ráveregett az öreg festő vállára:

— Ugyancsak megijedtél, minden igaz ok nélkül... A mi magyar barátunk makk egészséges; utána néztem a könyvtárban, minden úgy van, ahogy mondta... Sőt még több kincs hever Magyarországon parlagon, mint amiről beszélt.

Az öreg tanár egy kissé eltűnődött, aztán megjegyezte:

— Örülök, hogy a fiú nem beteg... Most már elhiszem, hogy ő nem bolond, de azt az igazság kedvéért meg kell mondanom,

hogy azok a bolondok, akik azt az országot vezetik.

A szakértő elmeorvosgyász igazat adott az öreg festőművésznek... (o. a.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Érdeklődő. Püspök urunk egészségi állapota a reichenhali kurának lelkiismeretes használatára mellett annyira helyre állott, hogy onnan már eltávozhatott.

NESTLÉ-FÉLE
GYERMEKLISZT

csecsemők
gyermek és lábadozó legjobb
tápláléka gyomor- és bélbetegségek után
Mindenkor kapható.

Próbadozott és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermek neveléséről teljesen díjlanul küld a **Nestlé-féle gyermekliszt társaság** Wien I., Biberstrasse 18 e

Pályázati hirdetés.

A **gyergyóalfalui** róm. kath. elemi iskolához két **tanerő helyettesítésére** pályázatot hirdetek. Határidő aug. 30.

Fizetés 800—800 korona és lakás 2—2 szobával. A pályázatok alábbi címre küldendők:

Salati Ferenc, egyh. tan.-isk. sz. eln. h. Gyergyóalfalu.

Szám: 441—1916. vhtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti X. ker. kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. XVI. 780—2 számú végzése következtében Dr. Fried Armin ügyvéd által képviselt Nord britisch und merkantill Insurance Comp. javára, Alvinczi lakos ellen, 224 Kor. 30 fill. s jár. erejéig 1914. évi június hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ökör nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyefehérvári kir. járásbírósnak 1916. ik év Pk. 3213 számú végzése folytán 224 Kor. 30 fill. tökéletesítés, ennek 1914. évi nov. hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 77 K. bíróilag már megállapított költségek erejéig adós lakásán Alvinczen leendő megtartására 1916. évi augusztus hó 18-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kiütetik és ahhoz venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el foguak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Gyulafehérvárt, 1916. évi július hó 31 napján.

Szentmiklósy
kir. bírósági végrehajtó.

Sz.: 9934.-1916.
kig.

Hirdetés.

Gyulafehérvár szab. kir. város közönsége egyik **Mozgófénykép-színházi előadási jogát** szabad versenytárgyalás illetve nyilvános árverés útján 1916. október 1.-étől 1922. október 1.-éig ter-

jedő 6 évre a legtöbbet ígérőnek bérbeadja.

Az árverési feltételek a városi tanács segédhivatalában megtekinthetők.

Az árverés 1916. augusztus 27.-én d. e. 11 órakor a Városház tanácstermében előszóval fog megtartatni, a szóbeli árverés megkezdéséig azonban 300 korona bánatpénzzel ellátott szabályszerű írásbeli ajánlat is elfogadtatik, melyben ajánlattevő kijelenti, hogy az

árverési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti. Minden árverelő tartozik 300 K. bánatpénzt letenni és az árverési feltételeket aláírni. Az írásbeli ajánlattevő is jogosult a szóbeli árverésen részt venni és írásbeli ajánlatát felelmeni.

A kikiáltási ár 100 korona.

Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsának, 1916. augusztus hó 5.-én tartott üléséből.

Dr. Roska Miklós, polgármester.

Fényképészeti cikkek!
gyárt árban kaphatók!
Schäser Ferencz
o könyvkereskedésében Gyulafehérvárt. o

Megbízható kath. cég!

A pécsi országos kiállításon
arany éremmel kitüntetve.

Ruzsinszky Béla

oltárépítő

PECS, Tábort-utca 4. sz.

Géperőre berendezett műintézetében olcsón készült bemutatott rajzok szerint oltárt, szószéket, padokat stb. Szállít teljes templomberendezést és elvállal régi oltár és szószék aranyozását és szobrok színezését.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje

WIEN,

Alapított 1838.

GYÁR:

VI., Webgasse 43.

600 alkalmazott.

Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

Egyházi nyomtatványok jegyzéke.

A főtisztelendő papság becses figyelmébe ajánlja raktárát következő nyomtatványok- és cikkekben:

Januári Relációk.

- I. sz. Reláció Apographa et tabellaris conspectus Matricularum. rsz. 365.
II. sz. Reláció: Kegyescéli adományok. rsz. 366.
III. sz. Reláció: U. ez. esp. részére. rsz. 367.
III. sz. Reláció. Az elmúlt évben tett új alapítványokról rsz. 368.
IV. sz. Reláció. Az elmúlt évben szerzett új ingatlanokról. rsz. 369.

Februári Relációk:

- V. Reláció. Ehez tartoznak:
1. Pénztári napló, küli, rsz. 370, ive 6f. ugyanaz beliv, rsz. 370b. ive 6 f.
2. Rovatos kimutatás az egyház jövővelmező alapítókéiről kül- és beliv rsz. 371 k. és 371 b. ive 8 f.
3. Lettár, kül- és beliv rsz. 372, 372b. 8f.
4. Kimutatás az év végén vagyoni állapotról kül- és beliv rsz. 374-b. 10f.
VI. Reláció. Nyugdíjalap, kíségitőalap részére szóló befizetések, rsz. 375 6f. (Csak esperesek részére.)

Márciusban Reláció nincsen előlva.

Áprilisi Reláció.

- VII. Reláció. Papi húsvéti lelkigyakorlatokról szóló jelentés, rsz. 376. 6 f. (Csak esperesek részére).

Májusban Reláció nincsen előlva.

Juniusi Relációk.

- VIII. Reláció: Első áldozásról s a húsvéti időben végzett gyónásokról szóló kimutatás. Rsz. 377.
VIII. Reláció: (U. e. esp. részére, rsz. 378.
IX. Reláció: Tavaszi koronagyűlés jegyzőkönyve. rsz. 379. (Csak esperesek részére.)

Juliusi Relációk.

- X. Reláció: Iskol. szoló jelentés. rsz. 380.
X. Reláció (B. I.): Fiúgyerm. isk. kimut. Esperesek részére rsz. 408.
X. Reláció (B. II.) Leánygyerm. isk. kimut. Esp. r. rsz. 409.
XI. Reláció: Hitoktat. szoló jel. rsz. 381.
XI. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 382.

Augusztusi Reláció.

- XII. Reláció: Kath. egyesületekről szóló jelentés. rsz. 383.
XII. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 384.

Szeptemberi Reláció.

- XIII. Reláció: Plebániái schematismusi adatok. rsz. 385.
XIV. Reláció: Szerzetesházak schem. adatok. (Csak házfőnökök r. rsz. 386.

Novemberi Reláció.

- XV. Reláció: Őszi koronagyűlés jzkv. Csak esperesek r. rsz. 387.

Decemberi Reláció.

- XVI. Reláció: Főesperesi látogatásról szóló jelentés. (Csak esp. r. rsz. 388. Minden egyes Reláció nyomtatvány ára rendes viszonyok között 6 fillér, most azonban, a papir, nyersanyag és munka-

bér emelése folytán 8 fillérre kellett emelnünk.

Különbéle egyházi nyomtatványok:

Matricula Baptisatorum. Bel és kültv. rsz. 389 b. és 389 k.

Matricula Confirmandi. rsz. 390

Matricula Copulatorum. rsz. 391.

Eljegyzési anyakönyv. (Liber Sponsalium.) (Magyar ny.) rsz. 392.

Matricula Conversorum. rsz. 393.

Matricula Apostatorum. rsz. 394.

Matricula Defunctorum. rsz. 395.

Matricula Mixta Matrimonialia. rsz. 396.

A csupán polgári házasságot kötöttek anyakönyve. rsz. 397.

Ügyviteli napló. 1 old. 10 tétel.) rsz. 398.

Fenti nyomtatványoknak ive 12 fillér.

Extractum Baptisat. drb. 6 fill. rsz. 399.

Extr. Copulatorum. drb. 6 fill. rsz. 400.

Extr. Defunctorum. drb. 6 fill. rsz. 402.

Bérmálási lap. 100. drb. 1.60 f. rsz. 402.

Hirdetési bizonyítvány. drb. 2 f. rsz. 403.

Idegen jegyesekről szóló értesítvény. drbja. 2 fillér. rsz. 404.

Kötelezvény. (Kisebb tőkével.) (3 f.) 405.

Kötelezvény. (Bekebelezésre.) (3 f.) 406.

Szt. mise után végzendő ima. (10 f.) 407.

Háziáldás, a ház és családnak Jakab apostol szerint való lelki megáldás. 38×51 cm. nagyságú tablau, a Fájdalmas Szűz és sok Szentek képeivel ellátva. Fekete nyomásban. (Színezve 2 kor.-val drágább.) ára: példányonként 60 f.

Pecsetnyomó rézből, 4-6 kor.

Kaphatók: a Püsp. Lyc. Könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

A szerkesztésért felelős: **Péter Antal.**

Nyomatott a Püspöki Lyceumi könyvnyomdában (Schäser Ferenc) Gyulafehérvárt.